

اهمیت ماه مبارک رمضان

«رمضان» در لغت از «رمض» به معنای شدت حرارت گرفته شده و به معنای سوزانیدن می‌باشد. (فردات راغب اصفهانی، ص ۲۰۹) چون در این ماه گناهان انسان بخشیده می‌شود، رمضان گفته‌اند.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌فرماید: «ماه رمضان به این نام خوانده شده است، زیرا گناهان را می‌سوزاند.» (بحار الانوار، ج ۵۵، ص ۳۴۱)

در این ماه کتاب‌های آسمانی قرآن‌کریم، انجیل، تورات، صحف و زبور نازل شده است. (اصول کافی، ج ۲، ص ۶۲۸)

این ماه در روایات اسلامی ماه خدا و میهمانی امت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) خوانده شده و خداوند متعال از بندگان خود در این ماه در نهایت کرامت و مهربانی پذیرایی می‌کند؛ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌فرماید: «ماه رجب ماه خدا و ماه شعبان ماه من و ماه رمضان، ماه امت من است، (وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۶۲۸) هر کس همه این ماه را روزه بگیرد بر خدا واجب است که همه گناهانش را ببخشد، بقیه عمرش را تضمین کند و او را از تشنگی و عطش در دنک روز قیامت امان دهد.» فضائل ماه رمضان

گرچه ذکر تمام فضائل ماه مبارک رمضان از حوصله این مقال خارج است؛ ولی پرداختن و ذکر برخی از فضائل آن از نظر قرآن و روایات اسلامی خالی از لطف نیست.

۱. برترین ماه سال

ماه مبارک رمضان به جهت نزول قرآن کریم در آن و ویژگی‌های منحصری که دارد در میان ماه‌های سال قمری برترین است؛ قرآن کریم می‌فرماید: «ماه رمضان ماهی است که قرآن برای هدایت انسان‌ها در آن نازل شده است.» (سوره بقره، آیه ۱۸۵) پیامبر گرامی (صلی الله علیه و آله) درباره ماه رمضان می‌فرماید: «ای مردم! ماه خدا با برکت و رحمت و مغفرت به شما روی آورد، ماهی که نزد خدا از همه ماه‌ها برتر و روزهایش بر همه روزها و شب‌هایش بر همه شب‌ها و ساعتش بر همه ساعات برتر است، ماهی است که شما در آن به میهمانی خدا دعوت شده و مورد لطف او قرار گرفته‌اید، نفس‌های شما در آن تسبیح و خوابستان در آن عبادت، عملستان در آن مقبول و دعاستان در آن مستجاب است.... بهترین ساعتی است که خداوند به بندگانش نظر رحمت می‌کند...». (وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۳۱۳)

۲. نزول کتب آسمانی در این ماه

تمام کتب بزرگ آسمانی مانند: قرآن کریم، تورات، انجیل، زبور، صحف در این ماه نازل شده است. حضرت امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: «کل قرآن کریم در ماه رمضان به بیت المعمور نازل شد، سپس در مدت بیست و سه سال بر پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و صحف ابراهیم در شب اول ماه رمضان و تورات در روز ششم ماه رمضان، انجیل در روز سیزدهم ماه رمضان و زبور در روز هیجدهم ماه رمضان نازل شد.» (اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴۸)

۳. توفیق روزه

در ماه رمضان خداوند متعال توفیق روزه‌داری را به بندگانش داده است؛ «پس هر که ماه [رمضان] را در ک کرد، باید روزه بگیرد.» (سوره بقره، آیه ۱۸۵)

انسان افزون بر جنبه مادی و جسمی، دارای بُعد معنوی و روحی هم هست و هر کدام در رسیدن به کمال مطلوب خود، برنامه‌های ویژه را نیاز دارند، یکی از برنامه‌ها برای تقویت و رشد بُعد معنوی، تقوا و پرهیزگاری است؛ یعنی اگر انسان بخواهد خودش را از جنبه معنوی رشد و پرورش دهد و به طهارت و کمال مطلوب برسد، باید هوای نفس خود را مهار کند و موانع رشد را یکی پس از دیگری بردارد و خود را سرگرم لذت‌ها و شهوت‌های جسمی نکند. یکی از اعمالی که در این راستا مؤثر و مفید است روزه‌داری است، قرآن کریم می‌فرماید: «... ای افرادی که ایمان آورده‌اید! روزه بر شما نوشته شد، همان گونه که بر پیشینیان از شما نوشته شده، تا پرهیزگار شوید.» (سوره بقره، آیه ۱۸۳)

۴. وجود شب قدر در این ماه

شب قدر از شب‌هایی که برتر از هزار ماه است و فرشتگان در این شب به اذن خدا فروود می‌آیند و جمیع مقدرات بندگان را در طول سال تعیین می‌کنند (سوره قدر، آیه ۱ - ۵) و وجود این شب در این ماه مبارک نعمت و موهبتی الهی بر امت پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) است و مقدرات یک سال انسان‌ها (حیات، مرگ، رزق و...) براساس لیاقت‌ها و زمینه‌هایی که خود آنها به وجود آورده‌اند تعیین می‌شود و انسان در چنین شبی با تفکر و تدبیر می‌تواند به خود آید و اعمال یک سال خود را ارزیابی کند و با فراهم آوردن زمینه مناسب بهترین سرنوشت را برای خود رقم زند. (تفسیر المیزان، ج ۱۸، ص ۱۳۲)

حضرت امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: «تقدیر مقدرات در شب نوزدهم و تحکیم آن در شب بیست و یکم و امضاء آن در شب بیست و سوم است.» (وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۳۵۴)

۵. بهار قرآن

نظر به این که قرآن کریم در ماه مبارک رمضان نازل شده و تلاوت آیات آن در این ماه فضیلت بسیاری دارد، در روایات اسلامی، از ماه رمضان به عنوان بهار

جريدة های معرفت

قرآن یاد شده است؛ چنان که حضرت امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: «هر چیزی بهاری دارد و بهار قرآن ماه رمضان است.» (وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۰۳) یک نکته!

بدیهی است فضائل و ثواب‌هایی که برای ماه مبارک رمضان و روزه‌داری ذکر شده و به برخی از آن‌ها اشاره شد، از آن کسانی است که حقیقت آن را درک کنند و به محتوای آن عمل و در گفتار و کردار به کار گیرند و به آن‌ها جامه عمل بپوشانند. چنان در روایات اسلامی برای روزه‌داری آدابی ذکر شده و کسانی که صرفاً تلاوت قرآن می‌کنند، ولی به آیات و احکام آن عمل نمی‌کنند و یا آن که از روزه‌داری تنها رنج گرسنگی و تشنگی را می‌کشند و بوسیله گناه، تأثیر روزه را از بین می‌برند و ماه مبارک رمضان و فضای معنوی آن تأثیری بر اشخاصی بر جای نمی‌گذارند، مورد نکوهش قرار گرفته‌اند.

چنان که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به زنی که با زبان روزه کنیز خود را دشنام می‌داد فرمود: چگونه روزه‌داری و حال آن که کنیزت را دشنام می‌دهی؟! روزه فقط خودداری از خوردن و آشامیدن نیست، بلکه خداوند آن را علاوه بر این دو، مانع کارها و سخنان زشت که روزه را بی‌اثر می‌کنند قرار داده است، چه اندکند روزه‌داران و چه بسیارند کسانی که گرسنگی می‌کشند.» (اوصول کافی، ج ۴، ص ۸۷)

حضرت امام سجاد (علیه السلام) در دعای حلول ماه رمضان به درگاه خداوند عرض می‌کند: به وسیله روزه این ماه یاریمان ده تا اندام‌های خود را از معاصی تو نگه داریم و آنها را به کارهایی گیریم که خشنودی تو را فراهم آورد، تا با گوش‌هایمان سخنان بیهوده نشنویم و با چشمانمان به لهو و لعب نشتاییم و تا دستمانمان را به سوی حرام نگشاییم و با پاها یمان به سوی آن چه منع شده ره نسپاریم و تا

شکمها یمان جز آن‌چه را تو حلال کرده‌ای در خود جای ندهد و زبان‌هایمان جز به آن‌چه تو خبر داده‌ای و بیان فرموده‌ای گویا نشود...».

(صحیفه سجادیه، ص ۱۸۶)

بنابراین، در ماه مبارک باید تمام اعضا و جوارح را از حرام دور نگه داشت و با اخلاص، توکل و توصل از اهل بیت علیهم السلام و عمل به دستورها و احکام قرآن کریم و دوری از گناهان، انجام توبه نصوح و واقعی، عبادت، شب‌زنده‌داری، درک فضیلت شب قدر و... فضیلت ماه مبارک رمضان را درک کرد و از آن در راستای رسیدن به کمال حرکت کرد و باید در این ماه به گونه‌ای خودسازی کرد که با اتمام ماه مبارک تأثیر و فواید آن در روح و جان افراد باقی باشد و اثر آن تا ماه رمضان سال بعد ماندگار باشد.

اشارات مواد

افزایش سرمایه‌های معنوی

آنچه وظیفه‌ی هر انسانی است، این است که سرمایه‌ها را زیاد کند. سعی کنید این سرمایه‌ی محبت و معرفت زیاد بشود. هر کس در هر سطحی که هست، باید خودش را بالا بکشد؛ وآل تمام می‌شود. برادران! این سرمایه‌های معنوی هم مثل سرمایه‌های مادی است که گاهی تمام می‌شود. اگر به آن اضافه نکردید، تمام خواهد شد. بیانات امام خامنه‌ای ۱۳۶۹/۱۰/۱۷

توصیل و خشوع با دعا و مناجات

بالاتر از همه، توجه به خدای متعال، حفظ و تقویت رشته‌ی ارتباط قلبی با ذات اقدس احادیث، با دعا، با توصیل، با ذکر، با خشوع، با نماز نافله.

جريدة های معرفت

اگر این رشته محفوظ بماند و تقویت شود، همهی کارهای دشوار بتدریج حل می شود؛ اصل کار این است. این رشته‌ی ارتباط با مقام احادیث هم - که خشوع و ذکر و توسل باشد - مرتبط و متصل با اهل‌بیت علیهم السلام است؛ تفکیک پذیر نیستند - «من اراد اللہ بدأ بكم» - اما خب، دعاهاي صحيفه‌ی سجادیه، مناجات خمس عشر و دعاها و مناجات‌های گوناگونی که هست، دل را صفا می دهنده، ذهن را صفا می دهنده، ذهن را هم فعال می کنند. خیلی از معارف را انسان از این طریق به دست می آورد.

بيانات امام خامنه‌ای ۱۳۹۰/۰۳/۳

عدم توجه به اهداف مادی و پست

اگر برای هدفهای مادی - چه برسد خدای نکرده برای هدفهای پست - وارد این میدانها شویم، برای ما نه فقط موجب تعالی و رشد نمی شود، بلکه موجب تنزل و سقوط هم می شود. این، مخصوص مذاحی هم نیست؛ مسئله‌گوئی هم همین است، عالم شدن هم همین است، مجتهده شدن هم همین است، دانشمند شدن هم همین است. آن چیزی که روحی است در کالبد اعمال ما، نیت ماست؛ «آنما الاعمال بالنبیات»؛ (تهذیب جلد اص ۸۳) نیتهاست که به عمل ارزش می دهد.

بيانات امام خامنه‌ای ۱۳۹۱/۰۲/۲۳

مطالعه و کار شرط نخستین مذاحی

صاحب حرفه‌ی مذاحی که خود را مفتخر کرده است به اینکه در این راه خدمت و کار کند، اگر بخواهد همهی این خصوصیات را جمع کند، اولاً احتیاج دارد به مطالعه و کار. به قول معروف، بیمایه فطیر است. احتیاج به مطالعه هست... بنابراین مطالعه کردن، یادداشت کردن، یادداشت داشتن، با حساب و کتاب و مطالعه حرف زدن، شرط اول است.

بيانات امام خامنه‌ای ۱۳۹۰/۰۳/۳

آشنایی با قرآن و حدیث

در مطالعات خود، با قرآن و حدیث آشنا شوید. انس با قرآن برای همه لازم است؛ این را ما به همه توصیه می کنیم.... آشنائی با قرآن و حدیث توصیه‌ی ما به همه است؛ اما مبلغان دین و جامعه‌ی مدادهان طبعاً مخاطب ویژه‌ی این حرف هستند؛ با قرآن باید انس پیدا کنند. قرآن را حتماً بخوانید، با توجه به ترجمه بخوانید، این ترجمه را به یاد بسپرید. در آیاتی که نصیحت هست، متضمن یک معرفتی است که انسان می فهمد، آنها را ثبت کنید، ضبط کنید، یادداشت کنید، از آن بهره‌مند شوید؛ هم بگوئید، هم عمل کنید. حدیث هم همین جور.... بنابراین توصیه‌ی ما این است: تلاوت قرآن، انس با قرآن، انس با حدیث، آشنائی با معارف اهل‌بیت از طریق حدیث. بیانات امام خامنه‌ای ۱۳۹۰/۳/۳

مدادهان ... الگوی مدادهان

شهید سید رضا حسینی درافشان

طلابروشی

از کارش خیلی خوشش نمی اوهد. می گفت که مکروه‌ی چون اغلب مشتری هاش خانم بودند، البته سید خیلی مقید بود و خیلی هم دقیق می کرد که خدایی ناکرده مرتكب گناهی نشه. من خودم شاهد بودم که اگه تیکه طلایی رو می خواست امتحان کنه می داد خانم دیگه ای که تو مغازه بود این کار رو انجام می داد، اگر هم خودش مجبور بود این کار رو بکنه دست طرف مقابل جوراب رد می کرد دست خودش هم یه جوراب رد می کرد بعد النگو یا انگشتر رو دست مشتری می انداخت...

«همسر شهید»

نماز شب

ماه رمضان که می شد سید آسمونی تر می شد. سحرها همیشه زودتر از من بیدار می شد، نماز شب و دعا می خوند. شاید این حدیث روشنیده بود که "آقا رسول الله، فرمودند: دورکعت نماز در دل شب در نزد من محبوب تر است از دنیا و آنچه در آن است..." حال و هوای عجیبی داشت! غرق در مناجات و ذکر بود، خیلی با خدا رفیق بود. بهش حسودی ام می شد، گاهی شب ها من هم می رفتم پشت سر شروع می کردم نماز خوندن، جالب بود تا من به خودم بجنبم اغلب سحری رو هم آماده کرده بود...

«همسر شهید»

ختم قرآن

قرآن رو خیلی خوب می خوند، صداش خیلی دلنشین و گیرا بود. خیلی هم به ما سفارش می کرد که زیاد قرآن بخوینیم می گفت: ما رو از گمراهی نجات می ده، قیامت خیلی به دردمون می خوره، ماه رمضان حتماً قرآن رو ختم می کرد جالب بود با همدیگه مسابقه می گذاشتیم، هر کی زودتر قرآن رو ختم کنه برنده ست! می اوهد می گفت خانم ببینم تا کجا خوندی؟ نگاه می کرد می گفت: بله فعلاً من برنده ام، از تو جلو افتاده ام!! البته آسید تو مسائل معنوی گوی سبقت رو از همه ربوده بود ...

«همسر شهید»

مطالعه

با اینکه تحصیلات کلاسیک عالی نداشت، اما فوق العاده اطلاعات مذهبی اش خوب بود؛ خیلی اهل کتاب بود، کتابهای آیت الله دستغیب، شهید مطهری، تفسیر، مذاحی و... می خوند. اهل شعر هم بود، متأسفانه شعرهاش رو برخی

جريدة های معرفت

اومندند بردنده نهونز هم خبری از اون اشعار نیست ، پدرم شاعر بود. آقا سید رابطه ای صمیمی باهاش داشت؛ مخصوصاً بعد از شهادت تنها برادرم حسین ، پدرم خیلی شکسته شد و تمام امیدش به سید رضا بود؛ سید هم خیلی هواش رو داشت. احترام بزرگترها رو خیلی داشت...

«همسر شهید»

هم فکری

قبل از اینکه بره در مجلسی بخونه به من می گفت: بیا بشیین ایراد هام رو بگیر! من می آمدم پای منبرش می نشستم؛ آقا سید هم شروع می کرد خوندن... بعد با هم فکری همدیگه اشکال و ایرادها رو برطرف می کردیم ، گاهی اوقات سبک رو عوض می کردیم بعدش می رفت می خوند. آن روزها روزهایی به یادماندنی بودند که هیچ وقت از ذهن پاک نمی شه. زندگی با مردی آسمانی که خودش رو وقف اهل بیت [کرده بود. با کمک برخی از دوستان مدادحان، جامعه‌ی مدادحان رو افتتاح کردند؛ که برنامه‌ی هفتگی داشتند. مدادح ها می اومندند اونجا می خونندند و اشکال هاشون توسط اساتید برطرف می شد ...

«همسر شهید»

تحویل مجلس

سید جایی دعوت داشت تا بخونه؛ من هم باهاش رفتم. قبل از سید یه مدادح دیگه شروع به خوندن کرد؛ خیلی بی روح خوند ، همه هاج و واج داشتند نگاه می کردند! مجلس سرد و بی روحی رو تحویل داد! نوبت به سید رسید تو دلم گفتم الان سید کولاك می کنه..! هر چی اصرار که سید جان بلند شو نوبت شماست! اصلاً گوشش به این حرف ها بدھکار نبود. خلاصه از ما اصرار و از سید انکار!! من حسابی گفری شدم گفتم: مدادح ما رو ببین ، کلی راه اومنده تا بخونه

حالا داره این طوری برای ما ناز می کنه! او مدیم بیرون ...

... گفتم آقاسید این جوری اش رو دیگه ندیده بودیم! این دیگه چه کاری بود که کردید؟ بهترین فرصت بود که خودی نشون بدی!؟ سید نگاهی کرد و گفت محمد جان! مدادهان قبلی خوب نخوند، من اگه بعد از ایشان می رفتم می خوندم ممکن بود وجهه‌ی اون مدادهان پیش مردم خراب بشه اون وقت دیگه خوندن من هم ارزش معنوی نداشت این طوری خیلی بهتر شد...! اون قدر جواب سید جالب بود که سکوت رو بهترین علامت تأیید کارش دونستم...

نثار روح مدادهان شهید سید رضا حسینی صلوان

«محمد رضا جنتی»

آموزش شعر و آشنایی با قالبهای شعر

دوبیتی

قالب شعری است که از دو بیت با قافیه هایی در مصراعهای اول، دوم و چهارم درست شده است.

- وزن دوبیتی: وزن دوبیتی معمولاً مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیل است و با رباعی فرق دارد.

- روش تشخیص رباعی از دو بیتی: ۱- وزن ۲- موضوع

- دوبیتی را در فارسی ((ترانه)) هم می گویند.

- موضوع دوبیتی: موضوع دوبیتی عارفانه و عاشقانه است.

- دوبیتی را بهترین قالب شعری در نزد روستاییان خوش ذوق و خوش لهجه است.

- معروفترین شاعران دوبیتی گو: بابا طاهر عربان و فایز دشتستانی

جريدة های معرفت

- شکل گرافیکی قالب دویتی : دو بیت هم وزن است که از نظر شکل قافیه همانند رباعی است .

نمونه:

هر آنچه دیده بیند دل کند یاد	ز دست دیده و دل هر دو فریاد
زنم بر دیده تا دل گردد آزاد	بسازم خنجری نیشش ز فولاد

رباعی :

"رباعی" از کلمه‌ی "رباع" به معنی "چهارتایی" گرفته شده است.

"رباعی" شعری است چهار مصراعی که بر وزن "لاحول و لاقوة الا بالله" سروده می‌شود.

سه مصراع اول رباعی تقریباً مقدمه‌ای برای منظور شاعر هستند و حرف اصلی در مصراع چهارم گفته می‌شود.

قالبی ویژه‌ی شعرهای ایرانی است که چهار مصراع دارد و عموماً مصراع سوم آن قافیه ندارد. محتواهای رباعی‌ها بیشتر عارفانه، عاشقانه یا فلسفی است. خیام بزرگ‌ترین رباعی سرای جهان است.

نمونه‌ای از رباعی:

بر ابرهه سجیل شدن تکلیف است	امروز به او، به تو، به من تکلیف است
امروز دفاع از یمن تکلیف است	ای اهل قلم! قلم بگیرید بدست

مستزاد :

شعری است که به آخر هر مصراع آن واژه یا واژه‌هایی افزوده شود. افزوده‌های معنی مصراع پیشین و یا پسین خود را کامل می‌کنند.

نمونه شعر مستزاد نوحه معروف:

مکن ای صبح طلوع	امشبی را شه دین در حرمش مهمنان است

قطعه :

شعری است حداقل دو بیت که معمولاً مصraig های زوج آن هم قافیه است. محتوای قطعه بیشتر اخلاقی، اجتماعی، آموزشی و تعلیمی، مدح و هجو است. قطعه شعری است که معمولاً مصraig های اولین بیت آن هم قافیه نیستند ولی مصraig دوم تمام ادبیات آن هم قافیه اند. طول قطعه دو بیت یا بیشتر است. قطعه را بیشتر در بیان مطالب اخلاقی و تعلیمی و مناظره و نامه نگاری بکار می بردند. قدیمی ترین قطعه ها مربوط به ابن یمین است و از بین شاعران معاصر پروین اعتصامی نیز بیشتر اشعارش را در قالب قطعه سروده است. پروین اعتصامی مناظره های زیادی در قالب قطعه دارد از قبیل مناظره نخ و سوزن، سیر و پیاز و علت اسم گذاری قطعه این است که شعری با قالب قطعه مانند آن است که از وسط یک قصیده برداشته شده باشد و در واقع قطعه ای از یک قصیده است.

نمونه شعری در قالب قطعه :

اینگونه زخم خورده و بی سر بیاورم
آن قطعه را نشد به غزل در بیاورم
این شعله را چگونه به دفتر بیاورم
کاری نداشت واژه‌ی بهتر بیاورم
گفتی گواه عشق بیاور بیاورم
پیراهن عزای تو را در بیاورم
چیزی نمانده بود که پر در بیاورم
از عرش ربنای تو سردر بیاورم
آبی برایت این دم آخر بیاورم
با زخم های تو چه برابر بیاورم؟

شاید تو خواستی غزلی را که نذر توست
یک قطعه خواندی از روی نی، شاعرت شدم
یک پرده خواندی از روی نی، آتشم زدی
با حنجر تو کاری اگر خنجری نداشت
وقف تو اشک ها و غزل هام، تا اگر
فصل عزا تمام شد اما چگونه من
تا می وزید نام تو پر می کشید دل
نzdیک بود در تب گودال قتلگاه
با اشک آمدم به وداعت که لاقل
این واژه ها به کار رثایت نیامدند

این روپه را گذاشتم آخر بیاورم	آخر نشد که آب برایت بیاورند؟
من می روم برای تو بیاورم	امسال هم دعای فرج، بی جواب ماند
این بیت هم، سر غزلی که فدای توست	قرآن بخوان که گوش دلم با صدای توست مُسَمْط :

شعری است که از رشته های گوناگون پدید می آید. قافیه‌ی رشته ها متفاوت است و در هر رشته همه‌ی مصراع‌ها به جز مصراع آخر هم قافیه‌اند. به هر بخش رشته می‌گویند و به مصراع آخر هر رشته، بند گویند. در ضمن تمام بندها با هم هم قافیه می‌باشند.

مسقط می‌تواند پنجگانه (مخمس) ششگانه (مسدس) هفتگانه (مسبع) و... باشد.

نمونه شعری در قالب مسقط

تاکی به تمنای وصال تو یگانه
اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه
خواهد به سر آمد شب هجران تو یا نه؟
ای تیر غمت را دل عشاق نشانه
جمعی به تو مشغول و تو غایب ز میانه

رفتم به در صومعه‌ی عابد و زاهد
دیدم همه را پیش رخت راکع و ساجد
در بتکده رهبانم و در صومعه عابد
گه معتكف دیرم و گه ساکن مسجد
يعنى که تو را می طلبم خانه به خانه

روزی که بر قتنند حریقان پی هر کار
 Zahed سوی مسجد شد و من جانب خمار
 من یار طلب کردم و او جلوه گه یار
 حاجی به ره کعبه و من طالب دیدار
 او خانه همی جوید و من صاحب خانه

هر در که زنم صاحب آن خانه تویی تو
 هر جا که روم پر تو کاشانه تویی تو
 در میکده و دیر که جانانه تویی تو
 مقصود من از کعبه و بتخانه تویی تو
 مقصود تویی، کعبه و بتخانه بهانه

بلبل به چمن زان گل رخسار نشان دید
 پروانه در آتش شد و اسرار عیان دید
 عارف صفت روی تو در پیر و جوان دید
 یعنی همه جا عکس رخ یار توان دید
 دیوانه منم من که روم خانه به خانه

عاقل به قوانین خرد راه تو پوید
 دیوانه برون از همه آیین تو جوید
 تا غنچه‌ی بشکفته‌ی این باع که بوید؟
 هر کس به زبانی صفت حمد تو گوید
 بلبل به غزلخوانی و فُمری به ترانه

بیچاره «بهایی» که دلش زار غم توست
هر چند که عاصی است، ز خیل خدم توست
امید وی از عاطفت دم به دم توست
قصیر «خیالی» به امید کرم توست
یعنی که گنه را به از این نیست بهانه

اشعار مناجات با خدا

قالب شعر: غزل
غلام رضا سازگار

باز روگرداندم از تو، باز رو دادی به من
با همه بی آبرویی آبرو دادی به من
شم می کردم دگر در محضرت لب واکنم
باز می بینم مجال گفتگو دادی به من
قطرهای بودم به بحرم متصل کردنی ز لطف
جرعه‌ای می خواستم، دیدم سبو دادی به من
خاک بودم، آدمم کردنی به دست رحمت
خار بودم، بهتر از گل رنگ و بو دادی به من
چشم خشکم بود خالی، رویم از عصیان سیاه
اشک بخشیدی و آب شستشو دادی به من
از ولادت آرزوی سوز و شوری داشتم
بیشتر از آنچه کردم آرزو، دادی به من
گر نشد قسمت که در خون گلو غسلی کنم
از سرشک دیدگان، آب وضو دادی به من
همچو شمعم قطره قطره آب کردنی، سوختی
در دل شب گریه بی های و هو دادی به من

با غبار راه زوار علی شستی مرا

در حقیقت آبرو از خاک او دادی به من

تا کنی سیراب «میثم» را ز جام رحمت

آب شیرین از سبوی «تفلحو» دادی به

مناجات اخلاقی قالب شعر: چهارپاره

علی اکبر لطیفیان

روزگاری در آسمان بودیم
می پریدیم و بی نشان بودیم

ما که حالا چنین زمین گیریم
پر پروازمان که وا می شد

پاک بودیم و پاک می رفتیم
زیر خروار خاک می رفتیم

خوب بودیم و خوب می دیدیم
متدین بدون بار گناه

همه مشغول زندگی بودیم
در مناجات و بندگی بودیم

همه در زیر سایه‌ی قرآن
لحظه‌های جوانی خود را

کیسه‌های کریم می بردیم
از برای یتیم می بردیم

بر سر شانه‌ها یمان هر شب
نان افطار سفره هاما را

کی به فکر غذای فردا بود
دلمان دل نبود دریا بود

لقمه نانی که بود می خوردیم
اهل از خود گذشتگی بودیم

سر سجاده‌ی دعا بودیم
زائر صحن کربلا بودیم

هر شب جمعه کنج خانه مان
با همان ذکر السلام علیک

کوله بار امید می بردیم
روی شانه شهید می بردیم

هر کجا خیمه می زدیم با خود
شاد بودیم از اینکه هر لحظه

پای شیطان به خانه ها وا شد
جبرئیل از کنارمان پا شد

ناگهان بین ناگهانی ها
عطیر سجاده هایمان هم رفت

باد آمد بهارمان را برد
بوی آغوش یارمان را برد

ناگهان بین ناگهانی ها
بوی پرواز رفت و همراحت

روزی آسمان مان کم شد
ولی از سفره نانمان کم شد

کم کم از ذکر حق که دور شدیم
می دویدیم از پی دنیا

عده ای بین چاه افتادند
عده ای بین راه افتادند

کاروان رفت و عده ای رفتند
عده ای در مسیر خود ماندند

عده ای بی بها عزیز شدند
عده ای هم اسیر میز شدند

عده ای رفته و شهید شدند
عده ای تا خدا سفر کردند

عمر بی استفاده می آید
بوی خمس نداده می آید

از دل زندگی ما بوی
از سر سفره های ما حالا

خوش به حال شما و بال شما
منم و غبطه ای وصال شما

ای شهیدان راه عشق و وفا
پیش ارباب یاد ما هستید؟

یک نفر با بهار برگردد
وارث ذولفقار برگردد

باید این روزهای پاییزی
از برای نجات این دنیا

آفتابا امام ما برگرد
جان زهرا و مرتضی برگرد
قالب شعر: ترکیب بند
مجتبی شکریان

با هزاران امید می گوییم
یا بالغوث یا اباصالح

رسیدم به پابوسی ماه تو
منم عبد فصلی و گه گاه تو
ولی ما نبودیم دلخواه تو
ولی من نبودم به همراه تو
ولی ما نرفتیم در راه تو
منم مورد خشم و اکراه تو
من و نام زیبای الله تو
که روزی نگیرد مرا آه تو
تو را خواندم و می کشم آه
تو هم یاد فرما مرا گاه گاه

خدایا رسیدم به درگاه تو
تو هستی نگهدار من دائماً
تو هستی همانی که می خواستیم
تو بودی به هر جا صدایت زدم
تو با ما همه جوره راه آمدی
در این چند روزی که رفته فقط
من و انس با یاد تو روز و شب
تمامی ترس من این نکته است

همان مجرم رفته بر دار من
ضعیف و فقیر و بدھکار من
همیشه پریشان بیمار من
همیشه تو صد بار و یک بار من
برای گنه مانده بیمار من
ولی عبد در حال تکرار من
ولی بی حیایی بسیار من
سر افکنده و عبد فرار من
ذلیل و حقیر و گرفتار من
قوی و غنی و طلبکار تو
دعا تو شفا تو پرستار تو
همیشه تو هستی صدا می زنی
به پای دلم چشم بیدار تو
خداآوند تواب و ستار تو
حیا تو وفا تو هوادر تو
تو بنده نواز و تو آغوش باز

اگر این همه بد شدم من ، درست
خدایا خلاصه امیدم به توسّت

جريدة های معرفت

قالب شعر: غزل

مجتبی شکریان

من گشودم در بیا حالا تو کمتر ناز کن
پس بیا آغوش من راه ثواب آغاز کن
بار عصیان را بریز از دوش خود پرواز کن
خویش را با بندگی در پیش ما ممتاز کن
لاآفل دردی اگر داری به ما ابراز کن
خوبی ما را ببین... بعداً دهان را باز کن
می دهم دست خودت حالا برو اعجاز کن
سیر کن آیات ما را کشف صدها راز کن
بعد از آن با چشم حیدر سیر چشم انداز کن

ای که می گویی خدایا در به رویم باز کن
دوست دارم عمر تو با معصیت پایان نگیرد
ای زمینگیر گناهان ای شکسته بال و پر
زرق و برق زندگی تو ندارد فایده
من نمی گوییم که با ما گفتگو کن دائماً
بد مگو از ما تو را من دوست دارم عبد من
راه حل مشکلت را با کلید یا علی
با علی مومن بمان و با علی قرآن بخوان
با علی بالا بیا آری به عرش ما بیا

قالب شعر: غزل

قاسم نعمتی

گریه ی عبد گنه کار تماشا دارد
چون ستاره به شب تار تماشا دارد
آبروداری ستار تماشا دارد
دست گیری تو هر بار تماشا دارد
کرم سفره غفار تماشا دارد
لحظه ی جلوه، رخ یار تماشا دارد
حروم حیدر کرار تماشا دارد
شب جمعه حرم یار تماشا دارد
گریه ہا لحظه دیدار تماشا دارد
گوشة صحن علمدار تماشا دارد
زین جهت گریه بسیار تماشا دارد
پرچم خیمه دلدار تماشا دارد

حال و احوال گرفتار تماشا دارد
آدمد گریه کنم تا که نگاهی بکنی
هر چه شد بین من و تو ز همه پوشاندی
بارها زیر همه قول و قرارم زده ام
مهربانی به گنهکار بُود عادت تو
ماه، ماهِ رجب و سفره به نام علی است
عاشق نیمه شب صحن و سرایِ نجفم
همه آرزویم یک سحر کرب و بلاست
مادری دست به پهلو پسری پاره گلو
روضه قحطی آب و لبِ عطشان حسین
خاک ری را به بهای سر آقا دادند
کاش امسال شود سال ظهور دلبر

قالب شعر: غزل

جا مانده تر از من گرفتاری نداری
از توبه های زشتِ تکراری نداری
با بندۀ آلوده ات عاری نداری
قصدی به غیر از آبروداری نداری
از من به جز آمرزش اصراری نداری
شرمnde تر از من بدھکاری نداری
یعنی که به خوب و بدش کاری نداری
انگار که اصلاً گنه کاری نداری
جز دستگیری غیرِ ستاری نداری
گر شک کنم که دوستم داری نداری

علیضا شریف

در من سراغی جز گنه کاری نداری
با این همه حالا که برگشتم، گلایه
تو آنقدر خوبی که حتی از نشستن
با رو سیاه مستحق سرزنش هم
نه قهر، نه خط و نشان با این همه جرم
کی سخت گیری می کنی با این که پیداست
گفتی که هر کس میهمانت شد عزیز است
درهای دوزخ بستی و نازم خریدی
در سفره‌ی پر فیض این شبهاهی رحمت
باید که خیلی پست باشم این شبِ قدر

اشعار مناجات با امام زمان وبصیرتی

قالب شعر: غزل

شاعر: مجتبی قاسمی

خسته از این همه آلودگی و تکرارم
وای از تیرگی این دل بی مقدارم
پر شده نامه‌ی من از گنه بسیارم
وای بر من که همیشه سر تو سربارم
با همه تیرگی ام سوی شما رو آرم
یک نظر کن که من از دست خودم خسته شدم
تارها گردم از این زندگی غم بارم
نده غیر از خودت آقا به کسی افسارم
ای فدای تو و بخشیدن تو دلدارم

باز هم از عمل خویش به دل غم دارم
دل من تنگ برای همه شد الا تو
معصیت کرده مرا دور ز تو، می دانم
نامه ام اشک تو را باز درآورده... ببخش
مهربان تر خودت در همه‌ی عالم نیست
بی نگاه تو اثر نیست در استغفارم
من اسیر غم دنیا شده ام کاری کن
هر که دور از سر کوی تو شده خوار شده
با همه پستی من دست مرا می گیری

فخرم این است که من نوکر این دربارم

سمت نوکریت را به دو عالم ندهم

قالب شعر: غزل

شاعر: سید پوریا هاشمی

روضه و اشک نباشد دعا کافی نیست..

گرچه در پای ظهور تو بکا کافی نیست

درس تقوا بدهد شور و نوا کافی نیست

روضه خوبست به ما ترک معاصی بدهد

ساعتی سوختن از هجر شما کافی نیست

باید این دغدغه‌ی روز و شب ما باشد

ابر باید برود حال و هوا کافی نیست..

نرسد فرصت دیدار به پابند گناه

عاشق یار شدن جز به بها کافی نیست

عذر و توجیه و بهانه که بدردی نخورد

صرف خسته شدن از خبط و خطأ کافی نیست

تبوه وقتیست موثر که به همت باشد

حاجت دنیوی و دست گدا کافی نیست..

درد ما قلب سلیم است خدا میداند

زدن کوچه بنام شهدا کافی نیست

باید از طایفه عشق اطاعت آموخت

تا به کی دوری از کربلا؟ کافی نیست؟

آخرش پیر شدم از غم دوری حرم

خون ببارد ز دوچشمم بخداد کافی نیست

همه عمر به جد تو اگر گریه کنم

علت اشک مدام تو غم زینب بود

گریه صباح و مسائیت ز دل زینب بود

تقدیم به ۱۷۵ شهید غواص تفحص شده

قالب شعر: غزل

شاعر: علی ذوالقدر

ما را دوباره با خودشان آشنا کنند

گویا رسیده اند که ما را صدا کنند

ما را ز بند ظلمت غفلت رها کنند

برگشته اند این صد و هفتاد و پنج نور

برگشته اند باز به او اقتدا کنند

هل من معین حجت حق را شنبیده اند

جان را برای حضرت جانان فدا کنند

بسیار اندک اند کسانی که در عمل

تا سینه را به داغ حسین آشنا کنند

جان داده اند در غم و غربت به قتل صبر

دريادلانه در يم رحمت شنا کنند

دل را به راه دوست به دریا زندند تا

با دست بسته هم گره از خلق وا کنند

سوگند می خورم که شهیدان راه عشق

جريدة های معرفت

از این قبیله هر چه بخواهی، عطا کنند

باب الحوائج اند به آن ها رجوع کن

قالب شعر: غزل

شاعر: قاسم نعمتی

طعنه به صبر سلسله اولیا زدند

اینان قدم به راه وصال خدا زدند

با اقتدا به کشته مظلوم کاظمین

با دستهای بسته شده دست و پا زدند

در زیر ضربه مادر خود را صدا زدند

وقتی به زور پیکرشان زنده دفن شد

برنام نحس خویش در این ماجرا زدند

لعنت بر آن گروه که این داغ ننگ را

چون زخم کهنه بر جگر خاک ما زدند

ام رصاص و کربلای چهار را

ناله به یاد تشنه لب کربلا زدند

غواص های تشنه؛ لب آب؛ هرنفس

قالب شعر: رباعی

شاعر: میلاد عرفان پور

از هرچه که دم زدیم، آنها دیدند

ما سینه زدیم و بی صدا باریدند

از آخر مجلس، شهدا را چیدند

ما مدعايان صف اول بودیم

قالب شعر: رباعی

شاعر: حاج محمود ژولیده

دیده هوس نم نم باران دارد

دل باز بهانه‌ی بهاران دارد

جان حال و هوای کوی یاران دارد

ای کاش به ما بال و پری میدادند

انگار که ما ذکر خدا می‌گوییم

هر گاه سخن از شهدا می‌گوییم

اسماء تو را جدا جدا می‌گوییم

یارب تو شهید و شاهد و مشهودی

نام شهدا روشنی محفل ماست

یاد شهدا راه گشای دل ماست

خون شهدا در رگ و آب و گل ماست

مهر شهدا در همه دل‌ها جاریست

دفاع از مردم یمن

قالب شعر: رباعی

شاعر: علی اکبر لطیفیان

امروز به او، به تو، به من تکلیف است
بر ابرهه سجیل شدن تکلیف است

امروز دفاع از یمن تکلیف است
ای اهل قلم! قلم بگیرید بدست

قالب شعر: رباعی

شاعر: مجتبی شکریان

پر خون شده کشور یمن ای موعد

ای دست خدا منتقم روی کبود

سیلی بزنی به صورت آل سعود

ای کاش که با دست ابالفضلی خود

ما زاده عشقیم و مراقب داریم

قلبی به امام خویش راغب داریم

ما اهل ولایتیم و صاحب داریم

هر چند یتیم گیرمان آوردن

بر کشتن کودکان چرا بی تابی؟

در باغ یمن خزانی و سیلابی

لعن特 به تو ای حکومت وهابی

نفرین به تو ای هم نفس اسرائیل

انگار که بوده سالها کشور ما

آوار شده غم یمن بر سر ما

گر حکم حکومتی کند رهبر ما

ای اهل یمن ریاض را می گیریم

تا دست خداوند گره بگشاید

ای اهل یمن کمی تحمل باید

چون عطر ظهور از یمن می آید

من مطمئنم در این حوادث خبری است

خدیجه، سلام الله علیها اسوهٔ فضیلت

روز دهم ماه مبارک رمضان سال دهم بعثت، بزرگ بانوی اسلام و بهترین یاور و همراه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله حضرت خدیجه سلام الله علیها دار فانی را وداع گفت و پیامبر خدا را به سوگ عظیمی نشاند، تا آنجا که آن سال را سال «حزن و غم» نامگذاری نمود.

یقیناً ارادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به آن بانو، به خاطر همسر بودن ایشان و یا ثروتمند بودن وی نبود؛ بلکه به خاطر کمالات و اوصاف بر جسته ای که در آن بانو بروز و ظهور داشت.

با اینکه زن در جامعه جاهلیت، از علوم، دانش و آگاهی به زمان خویش کاملاً محروم بود، خدیجه برخلاف تمام زنان آن زمان و زنان همه دوره ها، از آگاهی و اطلاعات وسیع و زمان شناسی دقیقی برخوردار بود.

مرحوم اربلی می گوید: «وَكَانَتْ خَدِيجَةُ امْرَأَهُ حَازِمَةً نَبِيلَةً؛ خَدِيجَةُ بَانوِيَّ خَرْدَمَنْدُ وَ خَرْدَوْرَزُ بُودُ.» (کشف الغمة، اربلی، ج ۱، ص ۵۰۹) و در جای دیگر می خوانیم: «وَكَانَتْ مِنْ أَحْسَنِ النِّسَاءِ جَمَالًاً وَأَكْمَلَهُنَّ عَقْلًاً وَأَتَمَّهُنَّ رَأْيًا؛ (رباحن الشریعه، ج ۲، ص ۲۰۴) خدیجه از

زیباترین زنان بود و در عقل کامل ترین و در رأی و نظر برترین آنان بود.

مروری مختصر در زندگی بانوی حجاز، در دورانی که زن از کم ترین ارزشها برخوردار بود، نشان می دهد که او بانوی شجاع و دلیری بوده است؛ نمونه های ذیل نشان دهنده شجاعت او است:

۱. شهامت او در شکستن آداب و رسوم خرافی و انزوا گزینی دختران و زنان و پذیرش زندگی طفیلی و وابسته، با گزینش استقلال و آزادگی همراه با تقوا و پاکدامنی.

جريدة های معرفت

۲. شهامت در اداره بزرگ ترین و موفق ترین شبکه اقتصادی و تجارت داخلی و خارجی، آن هم در روزگاری که زن را نه انسان به حساب می آوردند و نه دارای حقوق انسانی.

(طبقات الکبری، ج ۱، ص ۱۲۹)

که در یکی از سفرهای تجاری، شخص پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز به عنوان نماینده او به کار پرداخت. (طبقات الکبری، ج ۱، ص ۱۲۹)

مجموع سرمایه ای که توسط حضرت خدیجه به گردش درآمد، هشتاد هزار شتر و چهارصد غلام بود، که اموال او را حمل و نقل می کردند. (بحار الانوارج، ۱۶، ص ۲۲) و این آمار، خیره کننده و حیرت آور است. ثروت خدیجه بیش ترین سود را نیز به پیامبر صلی الله علیه و آله رساند. (بحار الانوارج، ۱۶، ص ۷۵ - ۷۷)

۳. شهامت در انتخاب برترین همسر تاریخ ساز، آن هم با زیر پا گذاشتن رسم جامعه که باید مرد به خواستگاری زن رود، او خود توسط افرادی به آن حضرت پیشنهاد ازدواج داد؛ در حالی که آن حضرت فقیر و ندار بود و دست رد زدن به سینه خواستگاران پول دار، و ترس نداشتن از ملامتهای بستگان و همنوعان.

۴. شهامت در همراهی مردی که به عنوان آخرین پیامبر در مقابل تمام ارزش‌های بی اساس جاهلیت ایستاد و تمام خطرات را به جان خرید.

از مرگ و تاراج اموال و اذیت و آزار گرفته تا تهمت های ناروا. قرار گرفتن در کنار چنین مردی و حمایت جانانه از او، شهامت و جسارت بالایی را می طلبد که حاضر باشد خطرات احتمالی را بجان بخرد. و خدیجه با تمام شهامت خطرها را پذیرا گشت. از جمله محاصره سه ساله اقتصادی در «شعب ابی طالب».

۵. حمایت همه جانبه از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در مقابل پیروان جاهلیت، خصوصاً در مواردی که آن حضرت توسط مشرکان مورد حمله قرار می گرفت و یا سنگباران می شد، تا آنجا که مجبور بود مکه را ترک کند و به کوههای اطراف

جريدة های معرفت

پناه ببرد. تنها کسی که به جستجوی او برمی آمد تا او را یاری رساند، و زخم‌های بدنش را مرهم گذارد، خدیجه کبری علیها السلام بود. در یکی از این صحنه‌ها که از پیدا شدن آن حضرت مأیوس شده بود، فریاد او در کوههای اطراف مکه این گونه طنین انداز شد: «مَنْ أَحْسَنَ لِي النَّبِيَّ الْمُصْنَفَ؟ مَنْ أَحْسَنَ لِي الرَّبِيعَ الْمُرْتَضَى؟ مَنْ أَحْسَنَ لِي الْمَقْطُورَةَ فِي اللَّهِ؟ مَنْ أَحْسَنَ لِي أَبَا الْفَاقِسِ؟» (بحار الانوار، ج ۱۸، ص ۲۴۱) آیا کسی هست از حال نبی برگزیده برایم خبر آورد؟ کیست که مرا از بهار پسندیده (زندگی) خبرم دهد؟ کیست که مرا از حال شخصی که برای خاطر خدا طرد شده است خبر دهد؟ کیست که از ابا القاسم مرا خبر دهد؟». تا سرانجام پیامبر توسط پیک وحی خبردار شد که پاسخ خدیجه را بگوید.

و گاه می شد که در مقابل سنگباران مکیان سپر بلای پیامبر می گشت و فریاد بردمی آورد ای قریش! آیا سنگ به منزل او پرتاب می کنید؟ وقتی صدای او را می شنیدند، رها می کردند.» (بحار الانوار، ج ۱۸، ص ۲۴۳)

صفت دیگری که شخصیت حضرت خدیجه کبری علیها السلام را برجسته نموده است، ولایتمداری اوست. بسیار بودند کسانی که در قبولی اسلام و رسالت و حمایت از پیامبر پیش قدم بودند؛ اما در مسئله امامت و ولایت امیر المؤمنین علیه السلام علی مانند و عقب گرد کردند؛ طلحه و زبیر، حسان بن ثابت، اسامه بن زید و.... کسانی بودند که از پیشگامان مسلمین به شمار می رفتند و در حد فراوانی از اسلام حمایت کردند؛ ولی بر ولایت علی علیه السلام تا لحظه آخر نماندند و قافیه را باختند.

اما خدیجه علیها السلام هم در مسئله رسالت و انتخاب اسلام و بیعت با پیامبر صلی الله عليه و آله پیشتر از بود، و هم در مسئله امامت و ولایت علی علیه السلام ثابت قدم و استوار ماند. در این زمینه نکاتی یادآوری می شود.

جريدة های معرفت

پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله در آغاز زندگی و بعد از، از دست دادن مادر بزرگوارش آمنه، (پدر را قبل از تولد از دست داده بود) تحت سرپرستی جناب «ابو طالب» و همسر خداجو و پاکدامنش «فاطمه بنت اسد» قرار گرفت؛ اما گویا روزگار در پی تکرار و جبران حوادث است. مدتها نگذشت که علی علیه السلام تحت سرپرستی پیامبر صلی الله علیہ و آله قرار گرفت. درست در سن پنج سالگی و بعد از پنجمین بهار زندگانی مشترک پیامبر صلی الله علیہ و آله و خدیجه علیها السلام، علی علیه السلام تحت سرپرستی آن دو بزرگوار قرار گرفت تا تغذیه جسمی، فکری، عاطفی و اخلاقی کاملی شده باشد و تاریخ از این وقایع این گونه گزارش می‌دهد: رسول خدا صلی الله علیہ و آله علی را [تحت تربیت] گرفت در حالی که او شش سال داشت؛ همانند پیامبر صلی الله علیہ و آله که شش سال سن داشت، هنگامی که ابو طالب او را [تحت تربیت] گرفت. پس علی علیه السلام را خدیجه و پیامبر تربیت کردند تا زمانی که اسلام آمد (و محمد صلی الله علیہ و آله به پیامبری برگزیده شد). تربیت آن دو علیه السلام از تربیت ابو طالب و فاطمه بنت اسد (نسبت به پیامبر) بهتر بود. پس علی همراه با پیامبر بود تا زمانی که از دنیا رفت و علی باقی ماند.» (بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۱۱۹)

بعد از مدتی که امام علی علیه السلام به سرای پیامبر و خدیجه وارد شد، چیزی نگذشت که کار از تعهد انسانی برای نگهداری و مراقبت از یک کودک و یا مراعات حال فامیلی و خویشاوندی گذشت، و مهر و محبت آن کودک همچون فرزند دلبند، ژرفای قلب و وجود خدیجه را پر کرد و به صورت مادر شیفته و شیدای آن کودک درآمد.

کار دلبستگی این کودک آینده ساز به پیامبر و خدیجه نیز به آنجا رسید که پدر و مادرش او را جز در خانه مربیان دلسوز نمی‌یافتند.

جريدة های معرفت

روزی حضرت ابو طالب به همسرش فاطمه گفت: چرا دیگر فرزندمان علی را در خانه و کنار خویش نمی نگریم؟ او دیگر کم تر با ما بازی و در منزل ما استراحت می کند؟ همسرش در پاسخ گفت: خدیجه با همه وجود تربیت او را به عهده گرفته و به گونه ای به او مهر و محبت می ورزد که دیگر از او و خانه او هوای جدایی نمی کند. (فروغ آسمان حجاز، ص ۴۱۶)

یکی از دانشمندان اهل سنت می نویسد: «وَعَلَىٰ نَشَا فِي بَيْتِ خَدِيجَةٍ وَهُوَ صَغِيرٌ تُمَّ تَزَوَّجَ بِنْتَهَا فَظَهَرَ رُجُوعُ أَهْلِ الْبَيْتِ النَّبُوِيِّ إِلَىٰ خَدِيجَةَ ذُوْنَ غَيْرِهَا» (فتح الباری بشرح البخاری، ج ۷، ص ۱۱۰) علی از کودکی در خانه خدیجه رشد کرد، و سپس با دختر او [بعد از این دوران] ازدواج کرد؛ پس این معنی آشکار می گردد که [أساساً] خاندان اهل بیت پیامبر از طریق مادر] به خدیجه بر می گردد، نه دیگری.»
یعنی از طریق حضرت خدیجه اهل بیت پیامبر ﷺ بوجود آمده و توسعه یافته است.

حضرت خدیجه ﷺ به علی عليه السلام محبت شدیدی داشت، تا آنجا که خدمتکاران و نزدیکان خدیجه در پاسخ پرسش افراد ناشناس از علی عليه السلام می گفتند: «هُوَ أَخُو مُحَمَّدٍ وَأَحَبُّ الْخَلْقِ إِلَيْهِ وَقُرْةُ عَيْنِهِ خَدِيجَةٌ وَمَنْ يَنْزِلُ السَّكِينَةَ عَلَيْهِ؛ او برادر محمد و محبوب ترین مردم نزد او و نور دیدگان خدیجه، و کسی است که آرامش را بر پیامبر نازل میکند.»

(انیات الوصیة، مسعودی، ص ۱۴۴)

این تعبیر نشان دهنده اوج مهر و محبت پیامبر ﷺ و خدیجه ﷺ به علی عليه السلام است.

پیامبر اکرم ﷺ در سوم بعثت دعوت خویش را علنی کرد، و نخستی کسی که به او ایمان آورد حضرت علی عليه السلام بود. در این موقع بود که پیامبر ﷺ دست خود را بر دست علی زد و جمله تاریخی خود را در

جريدة های معرفت

مجلس بزرگان بنی هاشم درباره علیه السلام بیان نمود و فرمود: «یا بنی عبد المطلب! ... إنَّ هَذَا أَخِي وَوَصِيٌّ وَخَلِيفَتِي فِيْكُمْ؛ (شرح نهج البلاغه، ابن أبي الحديد، ج ۱۳، ص ۲۱۱) هان اى فرزندان عبدالمطلوب! اين برادر و وصى و خليفه من در ميان شما است.» حضرت خديجه عليه السلام ناظر اين صحنه بود، و پیامبر نيز به صورت جداگانه او را مورد خطاب قرار داد: «ثُمَّ قَالَ: يَا خَدِيجَةُ! هَذَا عَلَى مَوْلَاكِ وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَإِمَامُهُمْ بَعْدِي. قَالَتْ: صَدَقْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَدْ بَأْيَعْتُهُ عَلَى مَا قُلْتَ: أَشْهِدُ اللَّهَ وَأَشْهِدُكَ بِذَلِكَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا!» (وسائل الشيعة، ج ۱، ص ۲۸۱) سپس فرمود: اى خديجه! اين على مولاي تو و مولا و پيشواي مؤمنين بعد از من است. خديجه گفت: راست گفتني اى رسول خدا. [طبق آنچه فرمودي] من با على بيعت كردم و بر اين بيعت خدا و تو را شاهد مى گيرم و خداوند به عنوان گواه کافى است.» اين جملات، عمق و ژرفای ولايتمداري حضرت خديجه و ثبات و استقامت او را بر اين طريق نشان مى دهد.

اشعار وفات حضرت خديجه سلام الله عليها

قالب شعر: مربع تركيب

شاعر: محمد بباباني

گاه مقادد و گاه سلمانند	مومنوں آیہ‌های قرآنند
همه فرزندهای بارانند	از عرب تا عجم مسلمانند
بچه‌های خدیجه‌اند همه	یا نوہ یا نتیجه‌اند همه
خانه‌اش قبله‌گاه دیگر ماست	سایه‌اش مستدام، بر سر ماست
مادر فاطمه است، مادر ماست	نامش آرامش پیغمبر ماست
به فدایت تمام مادرها	مادرم! ای امام مادرها
همسر مهربان پیغمبر	گرمی آشیان پیغمبر

جريدة های معرفت

نام تو بر زبان پیغمبر
 یاد تو آه حسرت لب اوست
 جگر کفر را درآورده
 تو بر اسلام مادری کردی
 ام اسلام، ام دین هستی
 پیش پایت نبی قیام کند
 و تو را صاحب مقام کند
 مادر همسر علی بشوی
 قبل از اسلام بی قرین بودی
 در زمین آسمان نشین بودی
 ریخته گریه ملائک را
 انقدر گریه دار گریه مکن
 مادر بی قرار! گریه مکن
 گریه ات مال چیست می دانم
 که چنین بی قرار و غمگینی
 یا که رنجور دست سنگینی
 آه از آن کوچه... آه از آن دیوار

قالب شعر غزل

شاعر: حسن لطفی

این خانه بعد رفتن تو آشنا نداشت
 بی تو دل شکسته‌ی من هم نوا نداشت
 خون گریه‌های دخترکت هم صدا نداشت
 بر پای تا سرش کفنه جز عبا نداشت
 در خانه‌ای که بعد نگاهت صفا نداشت
 از تشنه‌ای که روی لبس جز دعا نداشت

یاد تو در روان پیغمبر
 خاطرات تو گرمی شب اوست
 زن، ولی مردتر ز هر مردی
 قد علم کرده پیش هر دردی
 نه فقط ام مومنین هستی
 به تو جبریل احترام کند
 به تو باید خدا، سلام کند
 باید اینگونه منجلی بشوی
 با نبی گرچه همنشین بودی
 بین زن‌ها تو بهترین بودی
 اشک تو ای خدیجه غراً
 مثل ابر بهار گریه مکن
 از بد روزگار گریه مکن
 در سرت فکر کیست می دانم
 در عذار گلت چه می بینی
 نگران هجوم گلچینی
 آه از دست... آه از آن آزار...

چشمم به غیر خون دلی مبتلا نداشت
 زهرا یتیم شد غم بی مادری رسید
 خاک عزا به روی سرم ریختم ولی
 رفتی و در مزار تو دیدم که پیکرت
 بابا گرفته روضه و من گریه می کنم
 می گوید از من و تو و از پاره تنم

اما برای قامت او کربلا نداشت
گودال قتلگاه به جز بوریا نداشت

شد رسم بعد تو که عبا را کفن کنند
از بس که تیغ و نیزه تنش را گشوده است

قالب شعر: غزل

شاعر: علی اکبر لطیفیان

شبِ گذشته کمی خوب شد سخن می گفت
برایم از خودش از حال خویشتن می گفت
و یک به یک همه اش را برای من می گفت
کنار ما سه تن از پنج تن می گفت
برایم از کفنه هم نداشت، می گفت
 فقط حسین حسین و حسن حسن می گفت
برایم از پسرم "شاه بی کفن" می گفت
به فاطمه ز حسین و ز پیرهن می گفت

درست مثل کسی که خودش خبر دارد
کفن رسید به دستش ولی نشد خوشحال
باباف دختر من پیرهن برای غریب
برایم از همه اموال و مال داشتند
از اینکه سنگ گرفته به معجرش به سرش
به اهل بیت پیغمبر چقدر ایمان داشت

اشعار ولادت امام حسن مجتبی علیه السلام

قالب شعر: غزل مثنوی

شاعر: مهدی صفائی باری

خبر آمد که مبارک سحری می آید
تا شنید از خود او ماه تری می آید
صبح خورشید ز سمت دگری می آید
تا شنید از همه بخشندۀ تری می آید
ای علی زاده‌ی از ریشه کریم بن کریم
ای حسن نام و حسن خلق و حسن جلوه حسن کرده الطاف تو یک عمر به من جلوه حسن
همه را با کرم ات مست گدایی کردی
کرم ات آبروی حاتم طایی را برد
هر کجا اسم شما هست گدایی باب است
دشمن ات را تو به بخشندگی ات بخشیدی

نیمه ماه رسید و قمری می آید
ماه در لاک خودش رفت و نیامد بیرون
رفت خورشید پی کار خودش تا گفتند:
حاتم از فرط نداری به گدایی افتاد
ای کرم زاده، کرم پیشه، کریم بن کریم
ای حسن نام و حسن خلق و حسن جلوه حسن
همه را با کرم ات مست گدایی کردی
لطف تو آمد و دل های ولای را برد
آن قدر جود نمودی که دلم بی قاب است
دو سه باری همه زندگی ات بخشیدی

جريدة های معرفت

تو عزیزی و به مسکین نظرها داری
کرم ات، هم به محبان تو، هم غیر رسید
تو خودت معجزه ای، آیه قرآن داری
فکر کردم نکند ملک سلیمان داری!
نه نگفتی به کسی، دست عطایت جاری است
چه کسی مثل تو یک مادر زهرا دارد؟
هر که شد منکر آقایی تو گمراه است
ای کرامت ز وجود حسنات لبریز
چه کسی در کرم وجود به پای تو رسید؟
پیش پاهای شما جن و ملک پا شده اند
مثل بسم الله رحمن رحیم ات خواندند
باز انعام رساندید و بفرما گفتید
روی ارباب خدا ییش که دیدن دارد
پسر ماش شدن ماش شدن هم دارد
دل من از تو به سر منشاء توحید رسید

قالب شعر: ترکیب بند

شاعر: مجتبی شکریان

صدا کردم آن یار دلخواه را
فقط دارم این آه کوتاه را
نشانم بدھ جاده و راه را
هدایت کن این عبد گمراه را
به من وعده نیمه ماھ را

خدا گفته در نیمه ماھ من

بیا تا در بارگاه حسن

تو در اوجی و به پایین نظرها داری
به همه از کرم و لطف شما خیر رسید
سفره انداختی و این همه مهمان داری
یک جهان عبد و گدایی پریشان داری
مثل موسایی و اعجاز عصایت جاری است
چه کسی مثل تو اعجاز مسیحا دارد؟
چه کسی مثل تو بباباش ولی الله است؟
ای کریمان همه در پیش عطایت بی چیز
به جهانی همه دم لطف و عطای تو رسید
اسم تان آمد و گل های زمین وا شده اند
ای که در طایفه جود، کریم ات خواندند
پای این سفره نشاندید و بفرما گفتید
سر این سفره به والله نشستن دارد
پسر شاه شدن شاه شدن هم دارد
ای کریم از تو به ما هر چه بگویید رسید

رها کردم از سینه ام آه را
میان بساط دل خسته ام
به دادم برس ای امید دلم
من این راه ها را بلد نیستم
برای اجابت خدا داده است

جريدة های معرفت

کمیته آموزش شورای عالی سازمان پسیج مدارshan استان همدان

در خانه مرتضی را ببین	بیا در مدینه صفا را ببین
تجلی نور خدا را ببین	در آغوش پر مهر خیر النسا
غريبه ببين آشنا را ببین	در اين کوچه عشق چشمی گشا
پس ادغام شاه و گدا را ببین	در اين کوچه تقوا ملاک است و بس
بيا و صف انبيا را ببین	به عشق نگاهي به روی حسن
همه بر در مجتبی رو زندن	
بزرگان در اين خانه زانو زندن	
بتاب از مدینه به عالم بتاب	به لبخند تو می دهد آفتتاب
مبادا که برداری از رخ نقاب	مدینه پر است از حسود و بخیل
نگاهت صفائ دل بوتراب	صدایت قرار دل فاطمه
دعا بر زمین خورده دارد ثواب	دعا کن برايم عزيز على
برای سپاهش کند انتخاب	دعا کن امام زمانم مرا
به روی دعای تو کرده حساب	برای ظهورش امام زمان
جواب مرا داده ای با شتاب	تو را هر زمانی صدا کرده ام
ندارند با تو کمی اضطراب	به روز قیامت محبان تو
خودت می دهی جای آنها جواب	خدا گر سوالی از آنها کند
در آن روز چشم من و یاری ات	
فداي تو و آن هوادری ات	
به من خورده بويی ز جام حسن	دلم پر زده روی بام حسن
به عشق جواب سلام حسن	سلامی به او دادم و مانده ام
به ما واجب است احترام حسن	پیغمبر علی فاطمه گفته اند
پر از حلم گردیده کام حسن	از آن دم که از مادرش شير خورد
فقط می شناسیم نام حسن	میان اسامی اهل کرم
من و یک نگاه کریمانه ات	
پناهم بدء گوشه خانه ات	

تویی راه حل گرفتارها علی با تو می گفت اسرارها تویی طعم هنگام افطارها تو را گرچه دادند آزارها به خود گفته ام جمله ای بارها ((اگر در غم مجتبی بی غمی نشاید که نامت نهند آدمی)) حسینیه ای محترم می شود دو پایش قیامت قلم می شود وصال خدا یک قدم می شود مگر کعبه هم بی حرم می شود حسن جان محبت سرم می شود من از کودکی نه، که روز ازل ز دست کریم تو خوردم عسل نبی خوانده صد جا ثنای تو را و عباس بوسیده پای تو را کسی پر نمی کرد جای تو را که امشب بگیرم عبای تو را لیاقت ندارم عطای تو را همین بس مرا ای شه خونجگر معطل نکردی مرا پشت در	تو هستی امید گنهکارها تویی محروم رازهای علی تو هستی صفائ سحرهای ما به جز خوبی از تو ندیدند هیچ به یاد غریبی تو روز و شب به هر جا که نامت علم می شود کسی که نرفته است راه تو را به راه خدا گر تویی دستگیر من از قبر تو کرده ام این سوال به ماها رسیده است احسان تو علی داشت دائم هوای تو را به دست تو گلبوسه داده حسین اگر تو نبودی کنار علی خودت دعویم کرده ای آمدم ولی من کجا و نگاه کریم؟

گوشه ای از مقام مظلوم عالم

برتری علی ^{علیه السلام} بر پیامبران اولوالعزم :

در روز بیستم ماه مبارک رمضان سال چهلم هجرت که آثار شهادت در آن حضرت ظاهر شد در اثر ضربت شمشیر زهر آلود که اشقی الاولین و الاخرين بر فرق سر مبارکش وارد آورده بود ، به فرزندش امام حسین ^{علیه السلام} فرمود : شیعیانی که بر در خانه اجتماع نموده اند اجازه دهید بیایند مرا ببینند ، وقتی آمدند اطراف بستر را گرفتند و آهسته به حال آن حضرت گریه می نمودند حضرت با کمال ضعف فرمودند : سلُونی قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي وَلَكِنْ خَفَّفُوا مَسَائِلَكُمْ سئوال کنید از من هر چه می خواهید قبل از آن که مرا نیابید و لکن سئوال های خود را سبک و مختصر کنید ، از جمله سوال کنندگان صعصعه بن صوحان بود که از رجال بزرگ شیعه و از خطبای معروف کوفه و از راویان عظیم الشأن است که علاوه بر علمای شیعه بزرگ از علماء اهل سنت حتی صاحبان صحاح روایت های او را از علی ^{علیه السلام} و ابن عباس نقل نموده اند صعصعه که مورد توثیق همه است و مردمی عالم و فاضل که از اصحاب علی ^{علیه السلام} بود به حضرت عرض کرد : اخبرنی انت افضل ام آدم ؟

مرا خبر دهید شما افضل هستید یا آدم ابوالبیشر ^{علیه السلام} ؟

حضرت فرمودند : قبیح است که مرد از خود تعریف و تزکیه نماید و لکن از باب (و اما بنعمة ربک فحدث) می گوییم (انا افضل من آدم) من از آدم افضل هستم عرض کرد : (ولم ذلك يا امير المؤمنین) به چه دلیل افضل از آدم هستی ؟ حضرت بیاناتی فرمود که خلاصه اش این است که برای آدم ^{علیه السلام} همه قسم وسائل رحمت و راحت و نعمت در بهشت فراهم بود ، فقط از یک درخت گندم

جريدة های معرفت

منع گردید و او راضی نشد و از آن درخت نهی شده خورد و از بهشت و جوار رحمت حق خارج شد . ولی خداوند مرا از خوردن گندم منع ننمود من به میل و اراده خود چون دنیا را قابل توجه نمی دانستم از گندم نخوردم عرض کرد : (انت افضل ام نوح ؟) شما افضل هستید یا نوح علیه السلام ؟ فرمود : (قال انا افضل من نوح) من از نوح برتر هستم عرض کرد: چرا افضل هستید از نوح ؟ فرمود: نوح قوم خود را به سوی خدا دعوت کرد ، آنها اطاعت نکردند به علاوه اذیت و آزار بسیار به آن بزرگوار نمودند تا درباره آنها نفرین کرد ، ربّ لاتذر عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا اما من بعد از خاتم الانبیاء صل الله عليه و آله و سلم با آن همه صدمات و اذیت های فراوانی که از این امت دیدم ابدا درباره آنها نفرین نکردم و کاملا صبر نمودم عرض کرد : (انت افضل ام ابراهیم ؟) شما افضل هستید یا ابراهیم علیه السلام ؟ فرمود: (انا افضل من ابراهیم) من افضل از ابراهیم هستم . ابراهیم عرض کرد : ربّ أَرْنِي كَيْفَ تُحِبِّي الْمَوْتَى قَالَ : أَوَلَمْ تُؤْمِنْ مِنْ قَالَ بَلَى وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي وَلِي ايمان من به جایی رسیده که گفتیم : (لو كُشِفَ الغِطَاءُ مَا أَرَدَتُ يَقِينًا) اگر پرده ها بالا رود و کشف حجب گردد یقین من زیاد نخواهد شد عرض کرد ، (انت افضل ام موسی ؟) شما افضل هستید یا موسی علیه السلام ؟ فرمود : (قال : انا افضل من موسی) من افضل هستم عرض کرد : به چه دلیل شما افضل از موسی هستید ؟ فرمود: وقتی خداوند موسی را مأمور به دعوت فرعون کرد که او به مصر برود ، عرض کرد : ای خدا من از فرعونیان یک نفر را کشته ام و می ترسم که (به خون خواهی و کینه دیوینه) مرا به قتل برسانند . و با این حال موسی گفت: اگر از رسالت ناگزیرم هارون را نیز که ناطقه اش فصیح تر از من است با من شریک در کار رسالت فرما تا مرا تصدیق کند که می ترسم این فرعونیان سخت تکذیب رسالت کنند .

اما من وقتی رسول اکرم صل الله عليه و آله از جانب خدا مامورم کرد که بروم در مکه معظمه بالای بام کعبه آیات اول سوره برائت را بر کفار قریش قرائت نمایم . با آن که کمتر کسی بود که برادر یا پدر یا عمو یا دایی یا یکی از اقارب و خویشاں به دست من کشته نشده باشند (مع ذلک ابدا) نترسیدم ، اطاعت نموده تنها رفتم ماموریت خود را انجام دادم آیات سوره برائت را خواندم و مراجعت نمود قال : انت افضل ام عیسی؟ قال انا افضل من عیسی قال لم ذلك عرض کرد : شما افضل هستید یا عیسی علیه السلام؟ فرمود : من افضل از عیسی هستم عرض کرد : چرا شما برتر هستید؟ فرمود: پس از آن که مریم سلام الله علیها به واسطه دمیدن جبریل در گربه ای از بیت المقدس بیرون شو زیرا که این خانه محل عبادت است ، نه وحی شد: از بیت المقدس رفت در میان صحرای نخله خشکیده عیسی به زایشگاه فلذا از بیت المقدس رفت در میان صحرای نخله خشکیده عیسی به دنیا آمد اما من وقتی مادرم فاطمه بنت اسد را درد زاییدن گرفت در حالتی که وسط مسجدالحرام بود به مستجار کعبه متمسک گردیده و عرض کرد الهی به حق این خانه و به حق آن کسی که این خانه را بنا کرده درد زاییدن را بر من آسان گردان . همان ساعت دیوار خانه شکافته شد ، مادرم فاطمه را با ندای غیبی ، دعوت به داخل خانه نمودند که : یا فاطمة ادخلی البيت فاطمه ، مادرم وارد شد و من در همان خانه کعبه به دنیا .

انوار فرعونیه جلد اص ۱۲۷

گوشه ای از مظلومیت امیر عالم

پس از شنیدن تهاجم یکی از افسران معاویه، به نام نعمان بن بشیر با دو هزار سرباز در سال ۳۹ هجری به "عين التمر" که سرزمینی آباد در قسمت غربی فرات بود و مقاومت مالک بن کعب، فرماندار امام علیه السلام که تنها ۱۰۰ نفر نیرو در

جريدة های معرفت

اختیار داشت در مقابل آن ها، امام علی^{علیه السلام} مردم را به یاری او فراخواندند و در اثر کوتاهی کوفیان در کوفه فرمودند:

گرفتار کسانی شده ام که چون امر می کنم، فرمان نمی برند، و چون آن ها را فرا می خوانم اجابت نمی کنند، ای مردم بی اصل و ریشه! در یاری پروردگار تان برای چه در انتظارید؟ آیا دینی ندارید که شما را گرد آورد؟ و یا غیرتی که شما را به خشم آورد؟

در میان شما به پا خواسته فریاد می کشم و عاجزانه از شما یاری می خواهم، اما به سخنان من گوش نمی سپارید، و فرمان مرا اطاعت نمی کنید، تا آن که پیامدهای ناگوار آشکار شد. نه با شما می توان انتقام خونی را گرفت، و نه با کمک شما می توان به هدف رسید.

شما را به یاری برادرانتان می خوانم، مانند شتری که از درد بنالد، ناله و فریاد سر می هید، و یا همانند حیوانی که پشت آن زخم باشد، حرکتی نمی کنید. تنها گروه اندکی به سوی من آمدند که آنها نیز ناتوان و مضطرب بودند، "گویا آن ها را به سوی مرگ می کشانند، و مرگ را به چشمانشان می نگرند".

خطبه ۳۹ نهج البلاغه

وقتی عمر و عاص به مصر حمله کرد، محمد بن ابی بکر استاندار مصر توسط دو پیک، عبدالله بن قعین و کعب بن عبدالله، از امام یاری طلبید، آن حضرت اعلام عمومی کرد تا مردم در "جزعه" بین حیره و کوفه جمع شوند تا به کمک مصریان بشتابند. امام تا ظهر فردا در آن سرزمین منتظر ماند حتی صد نفر نیز گرد نیامند ناراحت به کوفه بازگشتند و در جمع بزرگان و اشراف این سخنرانی را ایراد فرمودند:

خدرا بر آنچه که خواسته و هر کار که مقدر فرمود ستایش می کنم، و او را بر این گرفتار شدم به شما کوفیان می ستایم. ای مردمی که هر گاه فرمان دادم، اطاعت

جريدة های معرفت

نکرده بود و هر زمان شمارا دعوت کردم، پاسخ ندادید، هر گاه شما را مهلت می دهم در بیهودگی فرو می روید، و در هنگامه‌ی جنگ سست و ناتوانید، اگر مردم اطراف امام خود جمع شوند، طعنه زده و اگر شما را برای حل مشکلی بخواهند، سر باز می زنید. پدر مباد دشمنان شما را! برای پیروزی منتظر چه چیزی هستید؟ چرا برای گرفتن حق خود جهاد نمی کنید؟ آیا در انتظار مرگ یا ذلت هستید؟ به خدا سوگند! اگر مرگ من فرا رسد - که حتما خواهد رسید - بین من و شما جدایی خواهد افتاد، در حالی که من از همنشینی با شما ناراحت، و حضورتان برای من بی فایده بود.

خدا خیرتان دهد، آیا دینی نیست که شما را گرد آورد؟ آیا غیرتی نیست که شما را برای جنگ با دشمن بسیج کند؟ شگفت آور نیست که معاویه انسان های جفاکار پست را می خواند و آن ها بدون انتظار کمک و بخششی، از او پیروی می کنند! و من شما را برای یاری حق می خوانم، در حالی که شما بازماندگان اسلام، و یادگار مسلمانان پیشین می باشید، با کمک و عطا یا شما را دعوت می کنم، ولی از اطراف من پراکنده می شوید، و به تفرقه و اختلاف روی می اورید.

نه از دستورات من راضی می شوید، و نه شما را به خشم می آورد که بر ضد من اجتماع کنید، اکنون دوست داشتنی ترین چیزی که آرزو می کنم، مرگ است. کتاب خدا را به شما آموختم، و راه و رسم استدلال را به شما آموزش دادم و آنچه را که نمی شناختید به شما شناساندم، و دانشی را که به کامران سازگار نبود، جرעה جرעה به شما نوشاندم. ای کاش نابینا می دید و خفته بیدار می شد! سوگند به خدا! چه نادان مردمی که رهبر آنان معاویه، و آموزگارشان پسر نابغه "عمروعاص" باشد!

سلام الله عليه

اشعار ضربت خوردن و شهادت امیر المؤمنین

قالب شعر: غزل

شاعر: علی اکبر لطیفیان

آیینه چون به محضر تو قد علم کند؟

در آسمان اگر پر تو قد علم کند

تا جلوه های دیگر تو قد علم کند

هر وقت نام حیدر تو قد علم کند

آن لحظه ای که همسر تو قد علم کند

از این طریق نوکر تو قد علم کند

در آن مقام، قنبر تو قد علم کند

شمیر در برابر تو قد علم کند

فرصت نبود دختر تو قد علم کند

صد جلوه از پیغمبر تو قد علم کند

جایی برای پر زدن جبرئیل نیست

دنیا کم است ظرفیتش، پس مجال نیست

راه فرار نیست هزاران سپاه را

دیگر به ذوالفقار دو دم احتیاج نیست

افتادن به پات مرا سربلند کرد

فردای رستخیز، شفاعت تو را کم است

از پشت سر زدند تو را... جراتش نبود

زینب نمی گذاشت که فرقت دو تا شود

قالب شعر: ترکیب بند

شاعر: علی اکبر لطیفیان

چقدر بال ملک ریخته تا دور و برش

آسمان است و رسیده است زمان سفرش

می رود تا که خدایش نکند بیشترش

به خداوند قسم دیدن چشمان ترش

جبرئیل آمده انگار به مسجد به برش

آنکه دلسوز ترین است برای پدرش

کاسه‌ی آب نپاشید اگر پشت سرش

کاش این منبر و محراب نمی زد نظرش

آن طرف حضرت صدیقه بود منتظرش

از سر شانه‌ی در حال نماز سحرش

او بزرگ است و در این خاک نمی گیرد جا

همه‌ی شصت و سه سالش به غریبی طی شد

یاد شرمندگی از فاطمه می اندازد

ایستاده است کسی پشت در خانه‌ی او

سحر نوزدهم خانه‌ی دختر برود

دخترش نیز یقین داشت شب آخر اوست

همه مبهوت و همه محو نمازش بودند

این طرف دست توسل به عبایش که بمان

قالب شعر: مثنوی

شاعر: حاج غلامرضا سازگار

وی خدایت نهاده نام، علی
تپش قلب تو خطاب خدا
نَفْس احمد! امام ملک وجود!
اسدالله! مرتضی! حیدرا!
هر کجا حق بود تو میزانی
آفرینش گواه عصمت توست

ای تو هر جا خدا خداست، ولی
ای تمامیت کتاب خدا
آفتات تمام ملک وجود!
فاتح بدر و خندق و خیر
در تن کل انبیا جانی
آسمان زیر بار منت توست

اشهد انک ولی الله
وصی مصطفی، امام بتول
شهریار تمام عالم‌ها
عدل، شرمنده از عدالت تو
به دلیل چراغ بیت‌المال
کشته عدل خویش گردیدی

از تمام نگفته‌ها آگاه
محرم خلوت خدا و رسول
کیستی ای امام عالم‌ها
نور، یک جلوه از جلالت تو
داده دادت به عدل، استقلال
از همه بی‌عدالتی دیدی

تا که دست برادرت را سوخت
با همه مسلمین برابر بود
عاشق کفش و صله‌دار تو بود
لرزد از اشک چشم طفل صغیر?
مشک آب زنی برد بر دوش?
در کنار تنور پی‌رزنی؟

عدل تو آهنی شد و افروخت
سهم او که تو را برادر بود
عدل تا بود بی‌قرار تو بود
که شنیده امیر خیرگیر
که شنیده امیر برقع پوش
که شنیده امام بت‌شکنی

دل شب، راز دل کند با چاه؟
خواب در چشم تو ندیدندید

که شنیده علی ولی الله
فجر تا در افق دمید دمید

در وطن از غریب تنها تر
قاتل خویش را کند بیدار؟
می شنید آخرین اذان تو را
چشم تاریخ تا که دید ندید
بفرستد برای قاتل شیر

یار دیرآشنای درد بشر
کیست تا چون تو در دل شب تار
کوفه در دست، دید جان تو را
ای ز خون تو سرخ رو توحید
که امیری به پاسخ شمشیر

ای ز فرق تو پاره تر جگرت
از تو مظلوم تر ندیده کسی
از رعیت ستم کشیده، علی!
به حسینت قسم تو مظلومی
آفرینش محیط غربت تو
اشک «میثم» نثار خاک رهت

ای سلام خدا به خون سرت
دیده مظلوم، روزگار بسی
زخم‌ها بر دلت رسیده، علی!
دانم از حق خویش محرومی
ای جهان وجود، تربت تو
بیت حق زادگاه و قتلگاهت

قالب شعر: ترکیب بند

شاعر: مجتبی شکریان

به لب ترانه نجف
به آستانه نجف
ماه شبانه نجف
شاه یگانه نجف
شрабخانه نجف
به آب و دانه نجف

من و بهانه نجف
خدادن سفر کنم
دل از دلم ربوده است
دل من و زیارت
مست و خرابم از می
کرده دلم چه عادتی

از همه کس جدا شدم
گدای مرتضی شدم

جمال ماه مرتضی
پر از گناه مرتضی
پناهگاه مرتضی

من و نگاه مرتضی
منم گدای بی کس و
من فقیر خسته و

از آه آه مرتضی	شکسته قلب آسمان
سری به چاه مرتضی	به کوفه هیچ کس نزد
رفیق راه مرتضی	کسی نداشت تا شود
زمانه ای عجیب بود	
غريب و بي حبيب بود	
به ناله ها اثر توبي	مونس هر سحر توبي
گريهه بيشرتر توبي	نوح كجا على كجا
شده است خونجگر توبي	دليل مجتبى اگر
مقتل معتبر توبي	تو شاهد جساراتي
كشتهه پشت در توبي	شاهد داغديده
شكسته بال و پر توبي	همسفر كبوتر
توبى امام فاطمه	
بر تو سلام فاطمه	
به لب رسیده جان ، مرو	کنا ما بمان ، مرو
بيا بده اذان ، مرو	به روی بام خانه ام
به سمت آسمان ، مرو	عمود آسمان من
پناه کودکان ، مرو	ای پدر یتیم ها
توبى مرا امان ، مرو	بمان کنار زینبت
ز غم شده کمان ، مرو	اگر چه قامتت پدر
به خواهشمنظر نما	
از اين سفر حذر نما	
ناله نزن برابرم	اشک مریز دخترم
وقت سحر مسافرم	رسیده نوبت على
به اين نگاه آخرم	نگاه کن عزيز من
جمال ماه همسرم	ببين ميان چشم من

علی بیا منتظرم

فاطمه می زند صدا

چه آمده است بر سرم

تو دیده ای زینب من

قسم به ذات کبریا

ز غصه می شوم رها

مزن شرر دل مرا

بیا با خاطر خدا

مریز اشک بی صدا

چنین مسوز زینبم

فرق سرم شده دو تا

اگر به پیش چشم تو

میان دشت کربلا

وای به لحظه ای که در

که می شود سری جدا

تو شاهدی به روی تل

سری به روی نیزه ها

تنی فتاده غرق خون

تو می زنی صدا حسین

ذبیح بالقفا حسین

قالب شعر: غزل

شاعر: حاج غلامرضا سازگار

شود جان، لحظه لحظه از تن مولا جدا امشب

کسی دیگر نیارد شیر بر شیر خدا امشب

طبیبا زخم مولا را گشودی نسخه ننوشتی

چه گفتی مخفی از زینب به گوش مجتبی امشب؟

طبیبا همتی کن بلکه مولا باز برخیزد

برد یک بار دیگر بر یتیمانش غذا امشب

دل خلق جهان گردد به گرد بستر مولا

دل مولا بود در گوشة ویرانه ها امشب

مزن این قدر سوسو ای چراغ مسجد کوفه

که مولایت نمی آید به محراب دعا امشب

نسیم ساکت کوفه برو با چاه ها برگو

که مهمان شما افتاده در بستر ز پا امشب

مداوا نیست حاجت اولین مظلوم عالم را

که از شمشیر زهرآلوده می گیرد شفا امشب

زدوران جوانی سیر بود از عمر بی زهرا

علی، ای اهل عالم میشود حاجت رو امشب

زاشک دیده شسته دامن ویرانه را طفلي

گرفته بر پدر در دامن مادر عزا امشب

به سوز ناله های خود بسوزانید (میشم) را

که در کوی شکما آورده روی التجا امشب

قالب شعر: غزل

شاعر: حاج غلامرضا سازگار

گردون به فرق خاک نشینان خراب شد

تا جسم بو تراب نهان در تراب شد

مانند شمع سوخت و لب بست و آب شد

با یک مدینه غربت و یک کوفه درد و غم

از سوز ناله اش دل زینب کباب شد

وقتی که بازگشت حسن از کنار قبر

تا نیمه شب به خاک نهان آفتاب شد

چندین ستاره در دل شب خون گریستند

روی علی ز خون سر او خضاب شد

پاداش آن مرؤت و مردانگی و عدل

بین همه سلام علی بی جواب شد

کاش این چنین نبود و نباشد شنیده ام

والله بر علی ستم بی حساب شد

فریاد می زنند شب و نخل و چاه ها

امشب سرشگ دیده ی زینب گلاب شد

در مجلس شهید همه آورند گل

بر رهبری که پیر به فصل شباب شد

"میشم" سزد که نسل جوان گریه ها کنند

قالب شعر: غزل

شاعر: حاج غلامرضا سازگار

فلک از جامه ی ماتم سیه پوش

شب و تاریکی و صحرای خاموش

یکی خورشید خون آلوده بر دوش

گرفته در زمین چندین ستاره

تو گویی آسمان هم رفته از هوش

سکوت مرگ، عالم را گرفته

جريدة های معرفت

صدای ناله ها خاموش خاموش
که گیرد جان عالم را در آغوش
ز قلب آفرینش می زند جوش
صدای ناله ای عباس بر گوش
"عدالت" تا قیامت شد فراموش
رسیدش نیش ها در پاسخ نوش
چنانکه فرق سر، تا طاق ابرویش
ولای دوست را مفروش مفروش

درون سینه ها فریاد فریاد
بیابان نجف چشم انتظار است
خدا داند که خون فرق مولا
ز صحرای نجف آهسته آید
"جوانمردی" دل شب رفت در خاک
کجا رفت آن امیری کز رعیت
کتاب غربتش تا حشر باز است
زخونت «میثم» ار شد خاک مفروش